

Zajistěte vězňům doručování úředních písemností do věznic, apeluje na ministerstva ombudsman

13.12.2023 - | Veřejný ochránce práv

Problém vězňům může nastat, když nebudou vědět, že s nimi třeba nějaký státní orgán vede řízení.

Například dostali pokutu, o které neví, protože jim oznámení přišlo na adresu trvalého bydliště, nikoliv do věznice. O pokutě se vězeň dozví až v exekučním řízení. Potíže vězňům mohou nastat také v případě, když jim kvůli neobdržení dopisu od úřadu uplynou některé lhůty. To může být příklad stavebního řízení, když soused chce něco postavit, a vězněná osoba je tedy účastníkem řízení. Když ji stavební úřad ve věznici nekontaktuje, přijde o možnost se k tomu vyjádřit, a nebo vznést námitku.

„Mým úkolem, coby veřejného ochránce práv, je upozorňovat vládu a zákonodárce na problémy, které vznikají při výkonu veřejné správy. Upozorňuji proto na současný stav doručování osobám omezeným na svobodě. Nejde o to, že by tyto osoby chtěly bránit v doručování. Jde o to, aby stát těmto osobám doručoval úřední písemnosti efektivně a tím chránil nejen jejich práva, ale i případných dalších účastníků řízení,“ vysvětlil svůj apel ombudsman Stanislav Křeček.

Stát se tímto problémem dosud nezabýval. Ombudsman proto projednal možná řešení a jejich klady i nevýhody se zástupci tří ministerstev – s Ministerstvem vnitra, Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti a s Digitální a informační agenturou. *„Ministerstva problém zlehčují, podle některých se nejedná o vážný problém, když se ve vězení nachází jen' přibližně 20 tisíc lidí,“* zhodnotil jednání Křeček. Možnou nápravu situace brzdí také záměr ministerstev provést analýzu celé situace. *„Snaha ministerstev o analýzu současného stavu a zjištění, v jaké míře tento stav způsobuje problémy, je pochopitelná. Domnívám se však, že i kdyby reálný dopad současného stavu byl marginální, neznamená to, že by stát měl rezignovat na jeho řešení,“* upozornil ombudsman.

Ombudsman z dlouhodobého pohledu považuje za optimální řešení v podobě automatizovaného zápisu adresy pro doručování. *„Je to stát, kdo jedinci uložil povinnost zdržovat se mimo místo trvalého pobytu a měl by to být opět stát, kdo zajistí, že bude-li s dotyčným komunikovat, bude mu doručovat právě tam, kam jej umístil. Tato varianta pracuje s racionálním využitím existujících informací napříč státní správou bez nutnosti zatěžovat jednotlivce a nutit jej k aktivitě. To, že mají obíhat data, nikoliv občan, se mimochodem dočteme i v programovém prohlášení vlády,“* vysvětlil Křeček. Ministerstvům přesto nabídl i další dvě varianty řešení, které nejsou dle něj optimální – individuální poučování vězňů o možnosti požádat o zápis doručovací adresy a změnu správního a daňového řádu, aby vznikla povinnost doručujícího úřadu zasílat osobě omezené na svobodě tam, kde se nachází.

Ombudsman se pak v létě na zmíněná ministerstva obrátil a nabídl jim zmíněné tři varianty řešení. Ministra vnitra požádal o odpověď, jakou cestou problém vyřeší. Ten dosud nezareagoval. Odpověď ombudsman dostal pouze od Ministerstva pro místní rozvoj, které zaštiťuje digitalizaci. Přiklání se ke stejnému způsobu řešení situace, které ombudsman vyhodnotil jako nejvhodnější. Ministerstvo pro místní rozvoj napsalo zbylým třem ministerstvům dopis, kterým apeluje na zvolení vhodného řešení. Od té doby uplynuly další dva měsíce. Řešení je tedy v nedohlednu a lidem omezeným na svobodě mezitím unikají důležité zprávy.

https://www.ochrance.cz/aktualne/zajistete_veznum_dorucovani_urednich_pisemnosti_do_veznic_ape_luje_na_ministerstva_ombudsman